

Jan Hus

oheň, který neuhasl

Jan Hus

-

**oheň, který
neuhasl**

Pavel Hrejsemnou

Název knihy: Jan Hus - Oheň, který neuhasl

Podnázev: -

Autor: Pavel Hrejsemnou (autorova 54 kniha)

Nakladatel: IDEAILY s.r.o. **Adresa nakladatele:** Na Studních 71, 284 01
Kutná Hora **Web:** www.ideaily.cz **E-mail:** info@ideaily.cz

Rok vydání: 2025 **Vydání:** První elektronické vydání **Počet stran:** 133 A5

Autorská práva a právní doložky

© 2025 Pavel Hrejsemnou a IDEAILY s.r.o.

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována, ukládána v rešeršním systému, ani přenášena jakýmkoli způsobem a v jakékoli formě (elektronicky, mechanicky, nahráváním či jinak) bez předchozího písemného souhlasu autora a nakladatele.

ISBN (PDF verze): 978-80-53028-87-5

ISBN (ePub verze): 978-80-53028-88-2

Upozornění: Informace obsažené v této knize jsou určeny pouze pro vzdělávací a informační účely. I když bylo vynaloženo veškeré úsilí k zajištění přesnosti a aktuálnosti obsahu, vydavatel ani autoři nenesou odpovědnost za případné chyby nebo opomenutí, ani za výsledky plynoucí z použití zde uvedených informací. Čtenář by měl vždy ověřit informace z více zdrojů a přizpůsobit je svým konkrétním potřebám.

Tvorba a produkce

Jazyk: Čeština

Grafický design, návrh obálky a sazba: IDEAILY s.r.o.

Věnování

Tato kniha je věnována všem, kdo věří, že pravda má větší sílu než moc.

Všem, kteří nehledají chválu, ale smysl.

Kteří v tichu své práce, ve studiu, ve službě druhým neuhýbají před tím, co je správné, i když za to zůstávají sami.

Je věnována těm, kteří se učí mluvit, když ostatní mlčí, a mlčet, když by mluvení znamenalo zradu srdce.

Těm, kdo ctí zákon svědomí – tak jako jej ctil mistr Jan Hus, člověk, který hořel, abychom my dnes mohli vidět.

Pavel Hrejsemnou - 54. autorská kniha – vydáno roku Páně 2025

Autorova poznámka

Tuto knihu jsem nenapsal proto, abych přepisoval dějiny, ale abych se jim poklonil.

Mistr Jan Hus byl člověk, který nechtěl být hrdinou. Toužil po pravdě — po tak obyčejné a přitom tak nebezpečné pravdě, že za ni musel zaplatit životem. V době, kdy se svět učil mluvit o víře, on se odvážil mluvit o svědomí.

Nepřál si revoluci, a přesto ji způsobil. Nechtěl válku, a přesto rozpoutal bouři, která proměnila celé národy.

Tato kniha není kronikou, ale zrcadlem. Není o minulosti, ale o každém z nás, kdo někdy musel stát tváří v tvář pravdě, i když bolelo ji vyslovit.

Psát o Husovi znamená dívat se do ohně, který neuhasl.

A ten oheň hoří v každé době — v církvích, ve školách, v ulicích i v srdcích těch, kteří si kladou otázku: co je pravda?

Věřím, že tato kniha není jen o muži z Kostnice, ale o odvaze, kterou může znovu probudit i dnes.

S úctou, Pavel Hrejsemnou

KNIHA 1

Prolog

*Když člověk kráčí pražskými ulicemi za zimního rána,
může ještě slyšet ozvěnu kroků těch, kteří tu šli dávno před námi.*

*Staré dlažby si pamatují víc, než by si přál i kronikář.
Pamatují stopy králů, mnichů, studentů – i jednoho muže, který nikdy netoužil být svatým.*

*Jmenoval se Jan z Husiňce.
A v době, kdy většina lidí skláněla hlavu před mocí,
on ji zvedl.*

*Ne proto, že by chtěl bojovat.
Ale proto, že neuměl jinak.*

*Narodil se v malé vsi, z chudé rodiny, a přesto
vystoupil mezi učence pražské univerzity, stal se
mistrem, rektorem, kazatelem Betlémské kaple.
Jeho hlas byl jasný, a slova, která pronášel, byla prostá
– a právě proto tak nebezpečná.*

*Říkal, že člověk má více poslouchat Boha než lidi.
Že církev bez pravdy je prázdná, a víra bez lásky je jen
zvyk.*

A že zákon Kristův není listina, ale čin srdce.

*Praha ho tehdy milovala i nenáviděla.
Z jeho kazatelny se ozývalo světlo – ale pro mocné to
byla záře příliš ostrá.
Na univerzitě se vedly spory, v palácích se šeptalo o
kacířství.*

A mezi těmi, kdo mu tleskali, i těmi, kdo ho chtěli umlčet, rostl rozkol, který měl změnit české dějiny.

Když dnes stojíš na nádvoří Betlémské kaple a dotkneš se chladné zdi, ucítíš v ní zbytky ohně, který už nikdy neuhasl.

Ten oheň je v každém z nás, v každém, kdo se rozhodne žít podle pravdy, i když za to zaplatí víc, než si kdy dovedl představit.

Tento příběh není o mučedníkovi.

Je o člověku.

O mistrovi, který nechtěl zemřít za pravdu, ale žít s ní až do konce.

A právě proto – pravda žije dál.

Praha, kde slovo začíná hořet

Bylo to roku Páně tisícího čtyřistého druhého, kdy jsem poprvé vkročil do města, jež mělo v srdci mého života rozžehnout oheň, který dodnes nezhasl.

Praha – město korun i kacírů, město, v němž se kámen i slovo modlí.

Na jaře voněla Vltava blátem a kadidlem, a mezi chrámovými věžemi se zvedal kouř z pekáren i modlitby z kaplí. Nad tím vším visela zvěst, že do Betlémské kaple nastoupil nový kazatel – muž jménem Jan Hus.

Byl jsem tehdy studentem artistické fakulty, syn měšťana z Březové u Žatce, s hlavou plnou latiny a srdcem naplň v knihách a naplň v nebi. Praha mne vítala rachotem vozů na tržišti, hádkami mezi německými a českými studenty a křikem šenkýřek, které na rohu Mostecké nabízely pivo místo pravdy.

Ale v oněch dnech se městem neslo něco víc než hluk – slovo. A to slovo patřilo Husovi.

Betlémská kaple

Poprvé jsem vstoupil do Betlémské kaple na Květnou neděli. Kamenné stěny, omšelé fresky, prosté lavice –

nic královského. Ale jakmile Hus vystoupil na kazatelnu, i ten největší skeptik ucítil, že tu hovoří víc než člověk.

„Pravda, bratří, není v Římě, není v Praze, není v rukou prelátů! Pravda je v Kristu, který mluví i ústy nejmenšího!“

Jeho hlas se nesl jako kovový zvon po dlaždicích kaple a dotýkal se každého srdce.

Byl to muž střední postavy, s tváří přísnou, ale nepyšnou. V očích měl víc světla než kdokoli, koho jsem kdy viděl.

Když mluvil, dřevěná kazatelna praskala pod jeho váhou, a přesto jsem měl pocit, že se celá Praha zastavila, aby naslouchala.

Vedle mne stála žena s dítětem v náručí, a když Hus pronesl slova:

„Než aby kněz prodával odpuštění, ať raději orá pole s chudými,“

ta žena se rozplakala.

A já, student učený Aristotelovi, jsem cítil, že všechno, co jsem se dosud učil, ztrácí sílu. Vědění bez víry je prázdná nádoba.

Město plné stínů

Ve dnech následujících jsem poznával Prahu jinak. Staroměstské tržiště už nebylo jen místem, kde se prodává obilí, ale kde se šeptají zprávy: „Ten Hus – říká, že papež může hřešit!“

„A že odpustky jsou klam!“

„A že církev má žít z práce, ne z krve lidí!“

Na Karlově univerzitě to vřelo. Němečtí mistři křičeli, že Hus rozbíjí jednotu víry, zatímco čeští studenti ho bránili s horlivostí mladého ohně.

Byl jsem svědkem hádek, v nichž se teologické disputace měnily ve rvačky.

A já, který jsem dosud věřil, že pravda se rodí z klidu a písma, jsem pochopil, že pravda se rodí i z odvahy mluvit proti davu.

Král a město

Král Václav IV. tehdy sídlil na Novém Městě a trávil dny střídavě na dvoře a v lovištích.

Říkalo se, že má pro Husa slabost – že obdivuje jeho přímou řeč, i když mu nerozumí.

Zatímco arcibiskup Zbyněk Zajíc z Hazmburka hledal, jak kazatele umlčet, král se spíše bavil tím, že město rozdělené na „Husity“ a „Římany“ mu poslouchá méně než kdy dřív.

Byly to časy podivného klidu před bouří.

Praha dýchala těžce, jako by sama věděla, že přichází něco, co promění její duši.

A já – mladý písař, který zapisoval Husova slova na pergameny, – jsem si neuvědomoval, že se stávám součástí něčeho, co přesáhne mé pero, mého krále i celou naši zemi.

Jednoho večera, když Hus po kázání zůstal s několika studenty v kapli, odvážil jsem se přistoupit.

Zeptal jsem se ho:

„Mistře, proč mluvíte tak otevřeně, když víte, že vás mohou umlčet?“

Podíval se na mne a odpověděl tiše:

„Kdo by mlčel, když pravda hoří? Vavřinec, psát se má, dokud slovo dýchá.“

A tak jsem psal.

Od toho dne jsem věděl, že všechno, co zapíšeš, bude svědectvím o světle, které brzy pohltí oheň.

Rozkol na univerzitě

V oněch letech se Praha změnila.

Její ulice se plnily nejen obchodníky a žáky, ale i šepoty o víře, o Římu, o moci, která se rozpadá pod vahou vlastních hříchů.

Betlémská kaple se stala srdcem města — a univerzita jeho mozkem. Ale oba orgány začaly bít v jiném rytmu.

Zatímco Hus kázal o chudobě Kristově a o hříchu prelátů, mistři na univerzitě se hádali o to, zda může být člověk poslušen svědomí více než papeže.

A já, Vavřinec, jsem sedával v auditoriu Karolina, kde se místo teologie často ozýval křik, dupání bot a hromování jazyků.

De controversia nationum

Na univerzitě tehdy vládly čtyři národy: český, bavorský, saský a polský.

Tři z nich mluvily německy — a jen český byl náš.

A tak i když jsme byli doma, byli jsme v menšině.

Hus to vnímal. Viděl, že Praha, město českého krále, poslouchá cizí hlas.

„Pravda,“ řekl mi jednou, „nemá národ, ale kdo ji chce umlčet, většinou mluví německy.“

Měl už tehdy jizvy z mnoha slovních bojů. Němečtí mistři ho nenáviděli, protože si dovolil číst Viklefa —

anglického kacíře, jak říkali — a překládat jeho díla do češtiny.

Hus však tvrdil: „Není kacířem ten, kdo hledá Krista v pravdě, ale ten, kdo prodává jeho jméno.“

Bouře slov

Na jaře roku 1408 se napětí zlomilo.

Pražská univerzita se rozštěpila.

Čeští studenti, vedení Husem a několika mistry, žádali, aby se poměr hlasů změnil: aby český národ měl konečně převahu nad třemi německými.

Ti druzí hrozili odchodem.

Já byl tehdy v sále, když Hus přednesl své stanovisko.

Stál uprostřed lavic, tvář měl bledou, oči planuly.

Řekl prostě:

„Česká země patří Kristu. A kdo v ní káže cizím jazykem, káže cizímu pánu.“

Bylo ticho.

Pak bouře.

Němečtí mistři vstali, zvolali „Häresie!“ a odešli.

Bylo to, jako by z Karolina odešla polovina světa.

Král Václav, který v té době hledal podporu u národa, vydal krátce poté dekret, jenž se stal mečem dějin – Dekret kutnohorský.

Od té chvíle měla česká národnost na univerzitě tři hlasy, a všechny ostatní dohromady jen jeden.

Znělo to jako vítězství – ale ve skutečnosti to byl začátek války.

Tíha vítězství

Mnozí Němci opustili Prahu. Zanechali za sebou prázdné síně, knihy, rukopisy, přátele.

Ale zanechali i nenávist, která začala růst jako plevel mezi zdmi.

Řím se na Husa díval s nevolí, a arcibiskup Zbyněk se rozhodl udeřit.

Na rozkaz arcibiskupa byly veřejně spáleny knihy Viklefovy.

Byl jsem tehdy s Husem na nádvoří, když se ohně rozhořely.

Plameny se zvedaly vysoko, pergamen se kroutil, písmo černalo.

Hus stál nehnutě.

„Vidíš, Vavřinci,“ řekl mi tiše, „takto se spaluje světlo, aby se rozlilo dál.“

A skutečně – čím víc ho chtěli umlčet, tím víc jeho hlas sílil.

Mezi vírou a poslušností

V roce 1409 byl Hus zvolen rektorem univerzity.

Z chudého kazatele z Betléma se stal vůdcem ducha

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Jan Hus – oheň, který neuhasl.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.